

**PROGRAM
WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY
SZKOŁY PODSTAWOWEJ
W SZUMOWIE
NA LATA 2017-2021**

„W wychowaniu chodzi właśnie o to, ażeby człowiek stawał się coraz bardziej człowiekiem (...), ażeby również umiał bardziej być nie tylko z drugim, ale i dla drugich”.

JAN PAWEŁ II

Opracowanie:
Aneta Frąckiel- pedagog
Małgorzata Frączyk
Ewa Kozłowska – Żukowska
Wioletta Suchcicka
Lidia Radwańska

Szumowo, wrzesień 2017

STRUKTURA PROGRAMU WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNEGO SZKOŁY

I. Podstawa prawna

II. Wprowadzenie

III. Założenia programowe

1. Wizja i misja szkoły,
2. Cele ogólne,
3. Cele szczegółowe wychowania i profilaktyki,
4. Sylwetka absolwenta szkoły.

IV. Diagnoza potrzeb i problemów – wnioski z analizy

V. Uczestnicy Programu Wychowawczo -Profilaktycznego szkoły:

- a) rodzice,
- b) wychowawcy klas,
- c) nauczyciele,
- d) uczniowie, Samorząd Uczniowski,
- e) pedagog szkolny.

VI. Szczegółowy Program Wychowawczo-Profilaktyczny

VII. Ewaluacja

VIII. Postanowienia końcowe

I. PODSTAWA PRAWNA

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78, poz. 483 ze zm.).
2. Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. nr 120, poz. 526).
3. Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz.U. z 2016 r. poz. 1943 ze zm.).
4. Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017 r. poz. 59).
5. Ustawa z 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r. poz. 487).
6. Ustawa z 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn. Dz.U. z 2017 r. poz. 783).
7. Ustawa z 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn. Dz.U. z 2017 r. poz. 957).
8. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2015 r. poz. 1249).
9. Koncepcja Pracy Szkoły oraz Statut Szkoły (ewaluowane na bieżąco zgodnie z rozporządzeniami MEN).

Przy opracowaniu programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły uwzględniono:

- obowiązujące akty prawne;
- dotychczasowe doświadczenia szkoły;
- zebrane od rodziców, uczniów i nauczycieli propozycje dotyczące głównych problemów wychowawczych i profilaktycznych w szkole i środowisku;
- przeprowadzone badania na temat sytuacji wychowawczej, zagrożeń uzależnieniami w szkole i środowisku;
- przewidywane zmiany w szkole, środowisku i kraju, mogące mieć wpływ na proces wychowania;

II. WPROWADZENIE

Pierwszymi wychowawcami swoich dzieci są rodzice. Nauczyciele wspomagają ich wszechstronny i harmonijny rozwój, a uczeń akceptuje siebie i jest otwarty na potrzeby drugiego człowieka, żyje nie tylko z drugim, ale i dla drugich.

Wychowanie to proces wspomagania człowieka w rozwoju, ukierunkowany na osiągnięcie pełni dojrzałości fizycznej, intelektualnej, społecznej i duchowej.

Profilaktyka to proces wspomagania człowieka w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu, a także ograniczenie i likwidowanie czynników blokujących i zaburzających zdrowe życie.

Profilaktyka winna wspierać proces wychowania, a wychowanie tworzy integralną całość z wiedzą i kreowaniem umiejętności, poprzez które formuje się osobowość młodego człowieka. Nie wolno ich rozdzielać, gdyż wychowanie musi posilkować się wiedzą, w której zapisane jest doświadczenie.

Program Wychowawczo - Profilaktyczny szkoły dostosowany jest do potrzeb rozwojowych uczniów oraz potrzeb naszego środowiska lokalnego i obejmuje wszystkie treści i działania o charakterze wychowawczym i profilaktycznym.

Chcemy, aby nasza szkoła była bezpieczna, panował w niej klimat sprzyjający pracy uczniów i nauczycieli. Dążymy do tego, aby nasi uczniowie byli kulturalni, odpowiedzialni, komunikatywni, kreatywni i empatyczni, aby panowało poczucie przynależności do grupy (klasy, szkoły), którą łączą więzi koleżeństwa i przyjaźni. Nasza praca wychowawcza ukierunkowana jest na budowanie poczucia tożsamości regionalnej i narodowej, promowanie nawyków prozdrowotnych i bezpiecznego korzystania z sieci.

Program przeznaczony jest do realizacji przez wychowawców klas podczas godzin z wychowawcą we współpracy z nauczycielami wszystkich przedmiotów, pedagogiem, pielęgniarką szkolną i pozostałymi pracownikami szkoły, w zależności od stanu zasobów, potrzeb klasy oraz przy współpracy z rodzicami i środowiskiem lokalnym.

1 III. ZAŁOŻENIA PROGRAMOWE

1. WIZJA I MISJA NASZEJ SZKOŁY

Wizja naszej szkoły

Szkoła przyjazna, zapewniająca wysoką jakość edukacji, wychowująca kreatywnego i otwartego na świat człowieka.

Misja naszej szkoły

- ✓ Nasza szkoła jest miejscem nauki, radosnej zabawy i bezpiecznego poznawania świata.
- ✓ Zapewnia uczniom wszechstronny rozwój, zdobywanie nowych doświadczeń i pogłębianie wiedzy.
- ✓ Nasza szkoła jest placówką otwartą i przyjazną dla dzieci i ich rodziców.

2. CELE OGÓLNE

Zadaniem szkoły jest wprowadzenie dziecka w świat wiedzy, przygotowanie do wykonywania obowiązków ucznia, wdrażanie do samorozwoju, uczestnictwa w życiu kulturalnym

i społecznym - wszechstronny rozwój osobowy ucznia tzn. jego sfery :

- **fizycznej** – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych,
- **psychicznej** –ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności, ukształtowanie postaw sprzyjających rozwijaniu własnego potencjału, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi uczniów, zdrowiu i dobrej kondycji psychicznej,
- **społecznej** – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz dokonywania wyborów, a także doskonaleniu umiejętności wypełniania ról społecznych,
- duchowej** – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia.

2 3. CELE SZCZEGÓŁOWE WYCHOWANIA I PROFILAKTYKI

1. Kształtowanie poczucia tożsamości narodowej, przynależności do społeczności szkolnej, lokalnej i regionalnej, stabilnego systemu wartości, świadomości swoich praw i obowiązków.
2. Kształtowanie nawyków kulturalnego zachowania, efektywnej współpracy, komunikowania się z rówieśnikami i dorosłymi. Wdrażanie do życia w społeczności szkolnej i w grupie rówieśniczej. Kształtowanie postaw, respektowanie norm społecznych i wychowanie do

wartości. Zapobieganie zachowaniom agresywnym. Zapewnienie bezpieczeństwa fizycznego, psychicznego i emocjonalnego.

3. Wspieranie rozwoju intelektualnego, wspieranie ucznia w procesie nabywania wiedzy, sprawności, postaw i nawyków, które zapewniają mu przygotowanie do racjonalnego i godnego życia oraz kontynuacji nauki na dalszym etapie. przygotowanie do odbioru dóbr kultury i sztuki, upowszechnianie czytelnictwa, szanowanie dorobku narodowego przy jednoczesnym otwarciu się na wartości europejskie.

4. Kształtowanie właściwych nawyków higienicznych i zdrowotnych, umiejętności dokonywania wyboru zachowań chroniących zdrowie własne i innych ludzi, propagowanie ekologicznego stylu życia. Motywowanie do zdrowego stylu życia. Uczenie rozpoznawania zagrożeń bezpieczeństwa i zdrowia oraz wdrażanie do prawidłowej reakcji na te zagrożenia. Zakładamy, że w wyniku systematycznego, skorelowanego i spójnego oddziaływania wychowawczo-profilaktycznego uda się nam przygotować uczniów do zgodnego współżycia z ludźmi.

Będziemy dążyć do tego, żeby nasi wychowankowie byli: uczciwi, wiarygodni, odpowiedzialni, wytrwali, wrażliwi na krzywdę innych, kreatywni, przedsiębiorczy, aby nie stosowali przemocy słownej, fizycznej i psychicznej, mieli wysoką kulturę osobistą i gotowość do uczestnictwa w kulturze. Ważne jest też, aby uczniowie przestrzegali zasad zdrowego stylu życia, nie ulegali nałogom, kształtowali postawy obywatelskie, postawy poszanowania tradycji i kultury własnego narodu, a także postawy poszanowania dla innych kultur i tradycji, pogłębiali świadomość ekologiczną, poznawali dziedzictwo kulturowe naszego narodu, Europy i świata i rozwijali swoje zainteresowania i pasje.

3

4 4. SYLWETKA ABSOLWENTA SZKOŁY:

Sylwetka absolwenta przedszkola

1. Absolwent naszego przedszkola bardzo dobrze funkcjonuje w swoim najbliższym otoczeniu (w domu i w szkole).

2. Absolwent naszego przedszkola:

a) w sferze zdrowotnej

- wykazuje się aktywnością i sprawnością ruchową,
- ma dobrą orientację w schemacie własnego ciała i przestrzeni,
- ma dobrą koordynację wzrokowo – słuchowo-ruchową,
- ma wyrobione nawyki przestrzegania zasad bezpieczeństwa,
- jest świadomym zdrowego stylu życia,
- ma świadomość i odpowiedzialność za swój stan zdrowia,
- dba o higienę osobistą i swoje otoczenie,
- orientuje się w bezpiecznym poruszaniu po drogach i korzystaniu ze środków transportu,

b) w sferze emocjonalnej

- otwarcie informuje o swoich potrzebach,
- rozpoznaje i nazywa uczucia, wyraża je w formie werbalnej i niewerbalnej,
- świadomie podejmuje działania wywołujące reakcje akceptowane społecznie,

- jest świadomy własnej roli społecznej, więzi rodzinnej oraz tradycji,
- c) w sferze kontaktów społecznych
  - świadomie przestrzega obowiązujące reguły i zasady współżycia w grupie, próbuje przewidzieć skutki swojego zachowania,
  - stosuje formy grzecznościowe,
  - samodzielnie nawiązuje kontakty z rówieśnikami,
  - współdziała w grupie rówieśniczej,
  - chętnie i aktywnie uczestniczy w zabawach i działaniach rozwijających zdolności artystyczne i twórcze,
  - otwarcie wyraża swoje potrzeby - rozumie i szanuje potrzeby innych,
  - rozumie, że nie należy chwalić się bogactwem i rozumie sytuacje osób znajdujących się w trudniejszych warunkach,
  - rozwiązuje sytuacje konfliktowe drogą dyskusowania i negocjacji,
  - dostrzega i szanuje wartości uznawane społecznie - prawda, dobro, piękno,
  - kulturalnie zachowuje się na uroczystościach - koncercie, festynie, w teatrze, w kinie,
  - wie, że wszyscy ludzie mają równe prawa,
- d) w sferze kontaktów ze światem
  - ma świadomość regionalną i narodową,
  - zna nazwę swojego miasta, zabytki i ich historię, legendy, symbole miasta, regionu i kraju,
  - posiada wiedzę z zakresu kultury, sztuki tradycji ludowej swojego regionu i kraju,
- e) w sferze świadomości ekologicznej
  - jest wrażliwy na piękno i bogactwo otaczającego świata,
  - rozpoznaje i nazywa ekosystemy, rośliny, zwierzęta, zjawiska atmosferyczne różnorodnych środowisk,
  - dostrzega i rozumie współzależności - równowaga biologiczna,
  - samodzielnie obserwuje, bada i eksperymentuje w zakresie przyrody ożywionej i nieożywionej - jasno precyzuje swoje doświadczenia,
  - zna zagadnienia ekologiczne związane z ochroną przyrody,
  - świadomie podejmuje działania na rzecz środowiska i jego ochrony,
  - czuje się częścią przyrody,
- f) w sferze umysłowej
  - sprawność językowa
    - posiada w miarę bogaty zasób słownictwa,
    - przekazuje swoje doświadczenia, wrażenia, potrzeby w sposób komunikatywny,
    - poprawnie i komunikatywnie wypowiada się w różnych sytuacjach z zachowaniem poprawności gramatycznej i ortofonicznej: wyraża życzenia, pytania, własne sądy i oceny,
  - myślenie
    - dokonuje analizy i syntezy, porównuje, klasyfikuje na materiale obrazkowym, werbalnym i abstrakcyjnym,
    - posiada zdolność rozumowania dedukcyjnego i indukcyjnego w obszarze dostrzegania i rozwiązywania problemów twórczych,
  - umiejętność czytania
    - dokonuje operacji analizy i syntezy słuchowo-wzrokowej sylab, wyrazów i zdań,
    - odczuwa potrzebę czytania i poszukiwania źródeł wiedzy,

- jest gotowy do podjęcia nauki czytania,
- dojrzałość do uczenia się matematyki
- liczy w zakresie własnych możliwości, rozróżnia błędne liczenie od poprawnego,
- wyznacza wyniki dodawania i odejmowania na konkretach,
- klasyfikuje przedmioty, figury geometryczne, kształty i znaki według określonych cech,
- określa i porównuje cechy jakościowe i ilościowe, formułuje wnioski,
- dostrzega regularności czasowe, jakościowe i ilościowe, kontynuuje i tworzy własne,
- rozróżnia prawą i lewą stronę, określa kierunki i ustala położenie obiektów w stosunku do własnej osoby, a także w odniesieniu do innych obiektów,
- przygotowanie do nauki pisania
- prawidłowo posługuje się narzędziami pisarskimi i plastycznymi,
- kreśli w miarę płynne i ciągłe ruchy na płaszczyźnie i w przestrzeni,
- odwzorowuje i odtwarza kształty, formy abstrakcyjne zgodnie z kierunkiem ruchu,
- jest gotowy do podjęcia nauki pisania.

Sylwetka absolwenta szkoły podstawowej

1. Absolwent naszej szkoły bardzo dobrze funkcjonuje w swoim najbliższym otoczeniu (w domu i w szkole).

2. Absolwent naszej szkoły potrafi:

- a) wykorzystywać posiadane wiadomości do wykonywania zadań i rozwiązywania problemów stosownie do swojego wieku,
- b) czytać w sposób umożliwiający mu zdobywanie wiedzy, rozwój emocjonalny, intelektualny i moralny oraz uczestnictwo w kulturze i życiu społeczeństwa,,
- c) korzystać z podstawowych narzędzi matematyki w życiu codziennym oraz formułować sądy oparte na rozumowaniu matematycznym,
- d) wykorzystywać wiedzę o charakterze naukowym do identyfikowania i rozwiązywania problemów, a także formułowania wniosków opartych na praktycznych obserwacjach dotyczących przyrody i społeczeństwa,
- e) komunikować się w języku ojczystym i w języku obcym, zarówno w mowie, jak i w piśmie,
- f) posługiwać się nowoczesnymi technologiami informacyjno-komunikacyjnymi, m.in. dla wyszukiwania informacji i korzystania z nich,
- g) wykorzystywać umiejętności uczenia się dla zaspakajania naturalnej ciekawości świata, odkrywania swoich zainteresowań i przygotowania do dalszej edukacji,
- h) sprawnie posługiwać się nowoczesnymi technologiami informacyjno-komunikacyjnymi,
- i) wyszukiwać, selekcjonować i dokonywać krytycznej analizy informacji,
- j) pracować w zespole,
- k) właściwie korzystać z mediów,
- l) dbać o zdrowie własne i innych ludzi.

3. Absolwent naszej szkoły na miarę swojego wieku jest:

- a) *uczciwy, prawy, prawdomówny*, co oznacza m.in., że rozróżnia złe i dobre uczynki w oparciu o obowiązujący system wartości, rozumie ograniczenia wynikające z jego wieku, panuje nad swoimi uczuciami i emocjami, stara się rozumieć motywy zachowań rówieśników, dostrzega znaczenie prawdy

i prawdomówności, rozumie, że nie wolno realizować własnych potrzeb

kosztem cudzych praw i interesów, szanuje własność swoją i cudzą,

- b) *wiarygodny*, co oznacza m.in., że jest godny zaufania,
- c) *odpowiedzialny*, co oznacza m.in., że planuje swoje zajęcia, dotrzymuje terminów, szanuje czas swój i innych, rozumie potrzebę ponoszenia konsekwencji swoich działań, świadomie dąży do usprawnienia swojego warsztatu, działa w grupie i poczuwa się do współodpowiedzialności za wyniki jej pracy, potrafi odstąpić od działania, jeżeli przewiduje jego negatywne skutki,
- d) *wytrwały i ma poczucie własnej wartości*, co oznacza m.in., że pracuje nad mocnymi i słabymi stronami swojego charakteru, cierpliwie doprowadza podjęte działania do końca, nie zraża się łatwo przeszkodami,
- e) *ciekawym świata*, co oznacza m.in., że dostrzega jego różnorodność, wykorzystuje możliwości jakie daje mu rodzina i szkoła, potrafi wyciągać wnioski ze swoich obserwacji, stara się poszerzać i pogłębiać swoją wiedzę, jest aktywny umysłowo,
- f) *przedsiębiorczy, kreatywny, gotowy do podejmowania inicjatyw oraz do pracy zespołowej*, co oznacza m.in., że nawiązuje przyjazne kontakty z innymi ludźmi, współdziała z nimi, zna różne sposoby komunikowania się, jest aktywny i twórczy, bez trudu uczy się korzystania z nowoczesnych technologii komunikacyjnych, kształci zdolności kojarzenia i umiejętności obserwacji, umie śmiało prezentować własne zdanie i słuchać innych, często pyta starszych, starając się zaspokoić własną ciekawość,
- g) *kulturalny*, co oznacza m.in., że zna podstawowe zasady kulturalnego zachowania obowiązujące w życiu codziennym i stosuje je, uczy się szacunku do symboli narodowych i religijnych i rozumie, że są one ważne dla bliskich mu grup ludzi, uczy się szacunku dla innych ludzi, również odmiennych pod różnymi względami, stara się nie urazić ich swoim zachowaniem, nie używa słów obraźliwych i wulgarnych, szanuje tradycje i kulturę własnego narodu, a także innych narodów.

IV. DAGNOZA POTRZEB I PROBLEMÓW– wnioski z analizy

W naszej szkole uczą się dzieci z różnych środowisk wychowawczych. Niektóre z nich potrzebują opieki specjalistycznej (psychologiczno- pedagogicznej), inne ukierunkowania

w rozwijaniu zdolności, a wszystkie pragną akceptacji i poczucia bezpieczeństwa.

Celem działalności szkoły jest doprowadzenie do tego, aby uczniowie poprzez wiedzę, umiejętności i postawy społeczne zdobyte w procesie dydaktyczno-wychowawczym byli przygotowani do życia w warunkach współczesnego świata.

Uważamy, że najlepsze efekty osiągniemy poprzez integrację środowiska nauczycieli-uczniów- rodziców. Współpraca pozwoli nam na kompleksowe działania i wpłynie na zwiększenie poczucia bezpieczeństwa.

Elementem niezbędnym i kluczowym w budowaniu Programu Wychowawczo-Profilaktycznego szkoły było ustalenie wartości najważniejszych dla naszej społeczności szkolnej:

1. Kształtowanie poprawnych postaw i zachowań uczniów, wzmacnianie poczucia tożsamości narodowej.
2. Tworzenie, w miarę możliwości, zgodnej z potrzebami propozycji zajęć pozalekcyjnych, przygotowanie uczniów do wyboru kierunku kształcenia i zawodu.
3. W dalszym ciągu realizowanie treści dotyczących bezpiecznego korzystania z Internetu, cyberprzemocy, substancji uzależniających.
4. Promowanie zdrowego stylu życia.
  5. Kształtowanie postawy asertywnej.
  6. Proponowanie uczniom alternatywnych możliwości spędzania czasu wolnego.

1 V. UCZESTNICY PROGRAMU WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNEGO SZKOŁY.

Współodpowiedzialni za wszechstronny rozwój osobowości ucznia są wszyscy uczestnicy programu:

Rodzice:

- mają prawo do wychowania zgodnie z własnymi przekonaniem religijnymi i moralnymi, jeśli nie są one w sprzeczności z prawami dziecka;
- znają i akceptują program Wychowawczo - Profilaktyczny proponowany przez szkołę;
- wspierają dziecko we wszystkich jego poczynaniach i zapewniają mu poczucie bezpieczeństwa;
- wspierają wychowawców i nauczycieli w podejmowanych przez nich działaniach, służą wiedzą, doświadczeniem i pomocą;
- aktywnie uczestniczą w życiu szkoły;
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez dzieci;

Wychowawcy klas:

- dbają o poczucie bezpieczeństwa i akceptacji ucznia w klasie;
- wspierają rozwój uczniów i usamodzielnianie się;
- prowadzą dokumentację nauczania;
- opracowują i realizują Program Wychowawczo-Profilaktyczny;
- koordynują pracę wychowawczo - profilaktyczną w zespole klasowym;
- dokonują rozpoznania sytuacji rodzinnej i osobistej ucznia;
- podejmują działania w przypadkach przemocy wobec niego, zaniedbań opiekuńczych, ujawnionych nałogów;
- wnioskują o objęcie pomocą psychologiczno - pedagogiczną uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych;
- informują rodziców o proponowanych formach pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
- integrują i kierują zespołem klasowym;
- wykorzystują potencjał grupy do wspierania jej członków, oceniają zachowania uczniów;
- wdrażają do samooceny postępów w zachowaniu, nadzorują realizację obowiązku szkolnego;
- promują osiągnięcia klasy i pojedynczych uczniów;

- inspirują pracę zespołową w klasie, przydzielają zespołom zadania na rzecz klasy, szkoły i środowiska oraz wspólnie oceniają stopień ich realizacji;
- współdziałają z nauczycielami uczącymi w klasie;
- współpracują z rodzicami; włączają rodziców w sprawy programowe i organizacyjne klasy;
- współpracują z dyrekcją szkoły, pedagogiem i pielęgniarką;
- współdziałają z instytucjami pracującymi na rzecz dziecka, policją, poradnią psychologiczno-pedagogiczną, sądami rodzinnymi;

Nauczyciele:

- oddziałują wychowawczo na uczniów niezależnie od przypisanych im funkcji dydaktycznych;
- odpowiadają za życie, zdrowie i bezpieczeństwo dzieci podczas pobytu w szkole, podczas wyjazdów i wycieczek szkolnych;
- udzielają pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych w oparciu o rozpoznane potrzeby uczniów, informują o potrzebach związanych z problemami w nauce oraz o przejawianych zdolnościach;
- wspierają swoją postawą i działaniami pedagogicznymi rozwój psychofizyczny uczniów, ich zdolności i zainteresowania;
- inspirują uczniów do twórczych poszukiwań, aktywności i samodzielności;
- kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu;
- reagują na przejawy nietolerancji, dyskryminacji i innych negatywnych zachowań;
- dążą w swojej pracy do integracji zespołu klasowego, angażując w życie klasy wszystkich uczniów;
- wspólnie z pedagogiem zabiegają o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów, dostosowują wymagania edukacyjne do specyficznych potrzeb ucznia;
- współtworzą atmosferę życzliwości i zrozumienia, budzą szacunek swoją wiedzą, kompetencją i postawą;
- proponują uczniom pozytywne formy wypoczynku dostępne w szkole i poza nią;
- realizują w toku pracy wychowawczej treści i cele programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły;

Uczniowie, Samorząd Uczniowski:

- współorganizują imprezy i akcje szkolne;
- znają i przestrzegają norm zachowania obowiązujących członków społeczności szkolnej;
- akceptują innych uczniów i szanują ich prawa;
- współtworzą społeczność szkolną i wykorzystują swe prawo do samorządności;
- kierują swym rozwojem i stają się coraz bardziej samodzielni;
- prowadzą zdrowy tryb życia i dbają o swoje środowisko;
- mają szacunek do kultury, języka i tradycji narodowej;

Pedagog szkolny:

- prowadzi badania i działania diagnostyczne uczniów, w tym diagnozuje indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne uczniów w celu określenia przyczyn niepowodzeń edukacyjnych oraz wspierania mocnych stron uczniów;

- diagnozuje sytuacje wychowawcze w szkole w celu rozwiązywania problemów wychowawczych oraz wspierania rozwoju uczniów;
  - udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej w formach odpowiednich do rozpoznanych potrzeb;
- podejmuje działania z zakresu profilaktyki uzależnień i innych problemów dzieci;
- minimalizuje skutki zaburzeń rozwojowych, zapobiegają zaburzeniom zachowania oraz inicjuje różne formy pomocy w środowisku przedszkolnym, szkolnym i pozaszkolnym uczniów;
  - inicjuje i prowadzi działania mediacyjne i interwencyjne w sytuacjach kryzysowych;
  - pomagają rodzicom i nauczycielom w rozpoznawaniu i rozwijaniu indywidualnych możliwości, predyspozycji i uzdolnień uczniów;
  - wspiera nauczycieli i innych specjalistów w udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

2 VI. SZCZEGÓŁOWY PROGRAM WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNY

Sfera	Zadania	Forma realizacji	Osoby odpowiedzialne	Termin
D U C H O W A	<i>Kształtowanie poczucia tożsamości narodowej, przynależności do społeczności szkolnej, lokalnej i regionalnej, świadomości swoich praw i obowiązków.</i>	1. Organizowanie apeli z okazji świąt państwowych wynikających z kalendarza imprez szkolnych. 2. Stawianie wymagań w zakresie godnego zachowywania się podczas obchodów świąt i uroczystości państwowych. 3. Dbłość o porządek w miejscach pamięci narodowej. 4. Przeprowadzenie demokratycznych wyborów do Samorządu Szkolnego. 5. Aktywny udział uczniów w pracach SU.	Nauczyciele Wychowawcy klas i świetlice Pracownicy szkoły Opiekun SU	Cały rok szkolny
	<i>Kształtowanie wśród uczniów umiejętności rozpoznawania własnych wad i zalet.</i>	1. Organizowanie projekcji filmów dotyczących problemów dorastania. 2. Uczenie umiejętności dokonywania samooceny. Pracować nad podniesieniem pewności siebie u uczniów z niską samooceną.	Nauczyciele Pedagog Wychowawcy	Cały rok szkolny
	<i>Kształtowanie szacunku i tolerancji do mniejszości narodowych i wyznaniowych.</i>	1. Propagowanie zachowań tolerancyjnych w stosunku do innych kultur, religii i osób niepełnosprawnych- stwarzanie przez nauczycieli okazji do dyskusji podczas lekcji.	Wychowawcy Pedagog	Cały rok szkolny
S P O	<i>Kształtowanie nawyków kulturalnego zachowania, efektywnej współpracy, komunikowania się z rówieśnikami i dorosłymi.</i>	1. Organizowanie pomocy koleżeńskiej. 2. Kształtowanie prawidłowych relacji: uczeń – uczeń, uczeń-nauczyciel. 3. Uczenie doceniania wkładu pracy innych.	Wychowawcy Wychowawcy świetlicy Pedagog	Cały rok szkolny
	<i>Kształtowanie postaw, respektowanie norm społecznych i wychowanie do wartości.</i>	1. Organizowanie prelekcji, spotkań dla uczniów i rodziców ukazujących m.in. wartość rodziny w życiu człowieka, podnoszenia autorytetu rodzica. Zorganizowanie spotkania psychologa z rodzicami n.t.	Wszyscy nauczyciele Nauczyciel w.d.ż	Cały rok szkolny

Ł E C Z N O - E M O C J O N A L N A		<p>„Kary, nagrody, konsekwencje”.</p> <p>2. Przygotowanie młodzieży do odpowiedzialnego pełnienia ról małżeńskich, rodzicielskich.</p> <p>3. Kształtowanie patriotyzmu lokalnego.</p> <p>4. Wskazywanie właściwych wzorców postępowania (prezentowanie sylwetek sławnych Polaków m.in. J.P.II).</p> <p>5. Formowanie u cznia godności własnej osoby.</p>		
	<i>Dbalność o bezpieczeństwo uczniów oraz wdrażanie ich do prawidłowej reakcji na zagrożenia.</i>	<p>1. Odpowiedzialne pełnienie dyżurów w czasie przerw na korytarzach we współpracy z innymi pracownikami szkoły.</p> <p>2. Organizowanie próbnej ewakuacji przeciwpożarowej.</p> <p>3. Przekazywanie podstawowej wiedzy n.t. udzielania pierwszej pomocy.</p> <p>4. Ochrona przed negatywnym wpływem narkotyków, dopalaczy, alkoholu, nikotyny i środków zmieniających świadomość – m.in. dyskusje, prelekcje i projekcje filmów we współpracy z policją, PPP, PSSE, instytucjami działającymi na terenie gminy.</p> <p>5. Informowanie uczniów i rodziców o działalności instytucji, które wspierają osoby uzależnione.</p> <p>6. Angażować rodziców w działalność profilaktyczną szkoły. Przeprowadzić prelekcje dla rodziców n.t. „Jakie zasady powinny panować w naszym domu?”, „Rola rodziców w wychowaniu dzieci”.</p>	<p>Wszyscy pracownicy szkoły Dyrektor</p> <p>Wych. klas pedagog</p>	<p>Cały rok szkolny</p>
	<i>Rozwijanie zachowań asertywnych, ochrona ucznia przed przemocą fizyczną i psychiczną oraz cyberprzemocą.</i>	<p>1. Uczenie stanowczego odmawiania – zajęcia edukacyjne, pogadanki, spotkania z pedagogiem/psychologiem itp.</p> <p>2. Przeciwdziałanie/zapobieganie zachowaniom agresywnym wśród uczniów – pogadanki.</p>	<p>Wychowawcy klas i świetlicy Pedagog N-el przyrody, biologii, informatyki</p>	<p>Cały rok szkolny</p>

		<p>3. Utrzymywanie stałego kontaktu z policją, strażą pożarną, współpraca z kuratorami społecznymi i Sądem.</p> <p>4. Kształtowanie w uczniach poczucia odpowiedzialności za zbiorowość szkolną.</p> <p>5. Ochrona przed negatywnym wpływem mediów i odpowiedzialne z nich korzystanie (TV, Internet, prasa) - organizacja spotkań, analiza problemów na g.d.d.w., filmy, prezentacje multimedialne.</p> <p>6. Bezpieczeństwo w Internecie - doskonalenie umiejętności właściwego korzystania z technologii cyfrowych w szczególności przejścia na naukę zdalną poprzez zajęcia edukacyjne, pogadanki, konkursy, spotkania ze specjalistami.</p> <p>7. Prowadzenie monitoringu w szkole.</p> <p>8. Zorganizować spotkanie pracownika P P-P z rodzicami n.t. "Monitoring rodzicielski – rodzic wie, co dziecko robi w sieci".</p> <p>9. Kształcić właściwe postawy uczniów poprzez przeprowadzenie zajęć z wykorzystaniem elementów Treningu Umiejętności Społecznych.</p>	Dyrektor	
	<p><i>Integrowanie uczniów z różnych miejscowości.</i></p>	<p>1. Organizowanie wspólnych uroczystości szkolnych i klasowych, zabaw, konkursów (m.in. Andrzejki, Mikołajki, Choinka szkolna, Dzień Dziecka, Tydzień Kultury Uczniowskiej).</p> <p>2. Wychowanie poprzez popularyzację sportu i turystyki – uczestnictwo w wycieczkach turystyczno-krajoznawczo-</p>	<p>Wychowawcy klas i świetlicy Nauczyciele</p>	<p>Cały rok szkolny</p>

		<p>edukacyjnych.</p> <p>3. Angażować rodziców do pomocy w opiece nad uczniami podczas imprez szkolnych.</p>		
	<p><i>Kształtowanie poczucia współodpowiedzialności za mienie własne, innych i szkolne.</i></p>	<p>1. Organizowanie pracy uczniów na rzecz klasy i szkoły.</p> <p>2. Opieka uczniów nad powierzonymi im pomocami naukowymi i sprzętem sportowym.</p> <p>3. Prowadzenie nadzoru w zakresie zmiany obuwia przez uczniów.</p>	<p>Wychowawcy Nauczyciele Pracownicy szkoły</p>	<p>Cały rok szkolny</p>
	<p><i>Upowszechnianie wśród uczniów wiedzy o prawach i obowiązkach zawartych w dokumentach wewnątrzszkolnych.</i></p>	<p>1. Zapoznanie uczniów z dokumentami wewnątrzszkolnymi dotyczącymi praw i obowiązków uczniów.</p> <p>2. Wskazywanie korzyści z przestrzegania praw i obowiązków.</p>	<p>Wychowawcy Pedagog</p>	<p>IX</p>
	<p><i>Kształtowanie u uczniów prawidłowego gospodarowania środkami finansowymi oraz sposobami oszczędzania</i></p>	<p>1. Przeprowadzenie pogadań wychowawczych i zajęć przedmiotowych m. in. n. t. "Jak kupować?", "Funkcjonowanie banku", "Przeliczanie walut", "Rozpoznawanie nominałów"</p>	<p>Wychowawcy, n-le matematyki, specjaliści w danej dziedzinie</p>	<p>Cały rok szkolny</p>
	<p><i>Kształtowanie poprawnych zachowań uwzględniających normy obowiązujące w społeczeństwie.</i></p>	<p>1. Promowanie dobrego stylu wychowania - dyskusje, filmy edukacyjne na lekcjach.</p> <p>2. Uświadamianie uczniom konsekwencji niewłaściwych zachowań – pogadanki.</p> <p>Konsekwentne przestrzeganie zasad oceniania.</p> <p>3. Uczenie prawidłowego współdziałania w grupie rówieśniczej.</p> <p>4. Zachęcanie uczniów do podejmowania obowiązków szkolnych i domowych.</p> <p>5. Propagowanie idei wolontariatu SKC – udział w akcjach charytatywnych, pielgrzymkach, kwestach, pomoc potrzebującym - Pielgrzymka do Płonki Kościelnej, Turniej piłki</p>	<p>Wychowawcy Pedagog Nauczyciele Opiekun SKC Pracownicy szkoły</p>	<p>Cały rok szkolny</p>

		halowej „Najchętniej stał na bramce”, „Hodyszewskie dni”, „Bieg Papieski”, „Bożonarodzeniowy dar serca”, „Kilometry dobra”, „Jałmużna Wielkopostna” i inne.		
I N T E L E K T U A L N A	<i>Wspieranie rozwoju intelektualnego, przygotowanie do odbioru dóbr kultury i sztuki, upowszechnianie czytelnictwa.</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zachęcanie do korzystania z zasobów biblioteki szkolnej, pisania recenzji z przeczytanych książek. 2. Zachęcanie uczniów do udziału w konkursach literackich, plastycznych i muzycznych organizowanych przez bibliotekę szkolną i nauczycieli. 3. Organizowanie wyjazdów do kina, teatru, muzeum itp. 4. Kształcenie umiejętności korzystania z różnych źródeł wiedzy. 5. Zachęcanie uczniów do czytania książek korzystając z nowoczesnych form przekazu. 	Bibliotekarz, Wychowawcy klas i świetlicy Pedagog	Cały rok szkolny
	<i>Szanowanie dorobku narodowego przy jednoczesnym otwarciu się na wartości europejskie.</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Organizowanie konkursów o tematyce europejskiej: „Europejski Dzień Języków”. 2. Prowadzenie językowych lekcji on-line przez rodzimych użytkowników danego języka. 3. Zorganizowanie konkursu szkolnego o tematyce językowej przy użyciu aplikacji w telefonach komórkowych. 	Nauczyciele języków obcych	IX
	<i>Uświadamianie uczniom znaczenia systematycznego uczenia się.</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tworzenie atmosfery życzliwości dla każdego ucznia poprzez: częstsze nagradzanie uczniów pochwałą za każde poprawne wykonanie zadania. 2. Docenianie wysiłków uczniów w pokonywaniu trudności w nauce. 3. Pokazywanie przykładów właściwych postaw i zachowań kolegów w zespole. 4. Organizowanie pomocy koleżeńskiej. 	Pedagog Wychowawcy Nauczyciele Pracownicy szkoły	Cały rok szkolny

	<p><i>Kształtowanie właściwego stosunku do obowiązku szkolnego.</i></p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przestrzeganie zasad usprawiedliwiania nieobecności szkolnych uczniów. 2. Utrzymywanie kontaktu z rodzicami uczniów często nieobecnych w szkole bez usprawiedliwienia. 3. Systematyczne spotkania wychowawców i nauczycieli z rodzicami (IX, XI, I, IV, dni otwarte). 4. Motywować rodziców do wspierania, ale nie wyłączenia dzieci w wykonywaniu zadawanych prac w nauczaniu stacjonarnym i ewentualnym nauczaniu zdalnym. 	<p>Wychowawcy Nauczyciele</p>	<p>Cały rok szkolny</p>
	<p><i>Rozwijanie aktywności twórczej. Wspieranie ucznia w procesie nabywania wiedzy, przygotowanie go do racjonalnego i godnego życia.</i></p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zorganizowanie zajęć pozalekcyjnych dostosowanych do rzeczywistych zainteresowań i potrzeb uczniów. 2. Prowadzenie przez nauczycieli ciekawych form zajęć dodatkowych- wspieranie młodzieży uzdolnionej. 3. Indywidualna praca z uczniami podczas zajęć dostosowana do ich potrzeb i możliwości. 4. Zapoznanie uczniów z różnymi technikami zdobywania wiedzy. 5. Udział w konkursach przedmiotowych i innych związanych z zainteresowaniami. 6. Zorganizowanie zajęć z pracownikami MCIZ w Łomży dla uczniów na temat preorientacji zawodowej. 7. Zapoznanie uczniów z ofertą edukacyjną szkół ponadpodstawowych i oraz kryteriami naboru – m.in. gazetka ścienna, pogadanki. 8. Organizowanie wyjazdów do szkół ponadpodstawowych na „Dni otwarte”. 	<p>Dyrektor Nauczyciele Pedagog</p>	<p>Cały rok szkolny</p> <p>X/XI</p> <p>IV/VI</p>

**F
I
Z
Y
C
Z
N
A**

Kształtowanie właściwych nawyków higienicznych i zdrowotnych, umiejętności dokonywania wyboru zachowań chroniących zdrowie własne i innych ludzi.

1. Organizowanie spotkań z pracownikami służby zdrowia- choroby XXI wieku – (n.p. przyczyn próchnicy, otyłości, „Higiena okresu dojrzewania”).
2. Prowadzenie pogadarek na temat „śmieciowego jedzenia”, wartości posiłków sporządzanych w domu.
3. Kształtowanie pozytywnej postawy wobec aktywności ruchowej. Organizowanie zajęć na świeżym powietrzu, popularyzacja gier i zabaw zespołowych.
4. Stosowanie indywidualizacji na lekcjach wych.- fiz., kierując się występującymi między uczniami różnicami, dotyczącymi zainteresowań, poziomu sprawności i umiejętności, tempem uczenia się.
5. Stosowanie na lekcjach wych.- fiz. określonych typów aktywności odpowiadających potrzebom grupy wiekowej.
6. Wdrażanie do racjonalnego spędzania czasu wolnego. Promowanie właściwego rozkładu dnia: sen, czas poświęcony na naukę, wypoczynek.
7. Udział w konkursach plastycznych promujących zdrowy styl życia.
8. Zajęcia edukacyjne na temat zdrowego stylu życia, pogadanki o szkodliwości napojów wysokosłodzonych, energetyzujących.
9. Realizacja Programu ARR „Program dla szkół” – (mleko, owoce).
10. Realizacja programów profilaktycznych we współpracy z PSSE m.in. „Nie pal przy mnie proszę”, „Bieg po zdrowie”, „Znajdź właściwe rozwiązanie”, „Trzymaj formę”.

Wychowawcy
Wychowawcy świetlicy
Pedagog
Nauczyciel przyrody, biologii

Higienistka szkolna

Cały rok szkolny

		<p>11.Diagnoza uczniów pod kątem problemów zdrowotnych (otyłość, niedowaga, anomalie wzrostu, niskie lub za wysokie ciśnienie tętnicze).</p> <p>11.Fluoryzacja zębów.</p> <p>12.Rozmowy z uczniami na tematy dotyczące przestrzegania podstawowych zasad higieny, w tym np. częstego mycia rąk z użyciem ciepłej wody i mydła oraz ochrony podczas kaszlu i kichania; zasad bezpieczeństwa związanych z epidemią.</p> <p>13.Wywieszenie w łazienkach instrukcji prawidłowego mycia rąk</p> <p>14. Pogadanki z rodzicami na temat profilaktyki zdrowotnej i pomocy, jaka przysługuje rodzicom, apele o wysyłanie do szkoły zdrowych dzieci.</p> <p>15. Umieszczenie w widocznym miejscu ważnych numerów telefonów:organu prowadzącego, stacji sanitarno – epidemiologicznej, Kuratorium Oświaty w Białymstoku, służb medycznych.</p> <p>16. Zapoznanie uczniów i rodziców z procedurami postępowania Zespołu Szkół w Szumowie w czasie epidemii.</p>		
	<p><i>Propagowanie ekologicznego stylu życia.</i></p>	<p>1.Zapoznanie uczniów ze skutkami ingerencji człowieka w świat przyrody (m.in. wycinka drzew, zanieczyszczenia wód).</p> <p>2. Wpajanie nawyków segregacji śmieci, dbania o czystość, dokarmianie ptaków.</p> <p>3. Organizowanie konkursów o treści ekologicznej.</p> <p>4. Zapoznanie uczniów z instytucjami działającymi na rzecz ochrony środowiska.</p> <p>5. Realizacja Ogólnopolskiego Programu Edukacyjnego "Działaj z imPETem".</p>	<p>Wychowawcy klas i świetlicy N-el przyrody, biologii</p>	<p>Cały rok szkolny</p>

VII. EWALUACJA

Ewaluacja programu polega na gromadzeniu informacji na temat prowadzonych działań w celu ich ewentualnej modyfikacji i podnoszenia skuteczności.

Przeprowadzana będzie poprzez:

- obserwację zachowań uczniów,
- rozmowy z rodzicami,
- wymianę spostrzeżeń w zespołach wychowawców i nauczycieli,
- ankiety skierowane do uczniów, nauczycieli i rodziców,

Ewaluacja programu przeprowadzana będzie w II półroczu roku szkolnego 2020/2021 poprzez przeprowadzanie ankiet wśród uczniów, rodziców i nauczycieli.

Z wynikami przeprowadzonych ankiet zostanie zapoznana Rada Pedagogiczna i Rada Rodziców.

VIII. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

Za realizację Programu Wychowawczo-Profilaktycznego szkoły odpowiedzialni są wszyscy pracownicy szkoły, uczniowie i rodzice. Dyrektor Szkoły czuwa nad prawidłowością jego realizacji.

Program Wychowawczo-Profilaktyczny Szkoły Podstawowej w Szumowie na lata 2017-2021 jest otwarty, może być modyfikowany w trakcie realizacji.

Program Wychowawczy Szkoły jest podstawą tworzenia następujących dokumentów szkolnych:

- a) Planów pracy wychowawcy klasowego na dane lata szkolne,
- b) Tematyki godzin wychowawczych na dany rok szkolny,
- c) Planów pracy organizacji szkolnych.

Program Wychowawczo-Profilaktyczny został uchwalony przez Radę Rodziców w porozumieniu z Radą Pedagogiczną Szkoły Szumowie w dniu 26.09.2017 r.